

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی

پایان نامه برای دریافت درجه دکتری (Ph.D)

جامعه‌شناسی گرایش مسائل اجتماعی

عنوان

رابطه بین نحوه گذران فراغت و هویت اجتماعی جوانان شهر تهران

استاد راهنما:

دکتر باقر ساروخانی

استاد مشاور:

دکتر سید محمد ثقفی نژاد

دکتر محمدرسول گلشن فومنی

پژوهشگر:

محمد میرزائی ملکیان

پائیز ۱۳۹۰

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تقدیم به:

پدرم،

مادرم،

و

همسرم عزیزم زهره

تقدیر و تشکر:

حمد و سپاس بیکران نثار خداوند سبحان، سرچشمه و الهام‌بخش علم و معرفت که توفیق عطاء نمود تا پژوهش حاضر را به سرانجام رسانده و حاصل را به محضر اهل نظر تقدیم دارم. موفقیت در انجام این تحقیق را تماماً مرهون عنایت پروردگار می دانم که از ابتدا تا انتها، در کلیه مراحل پژوهش مرا یاری نمود.

از استاد فرزانه و فاضل جناب آقای دکتر باقر ساروخانی که راهنمایی این رساله را عهده دار بوده اند به خاطر تدقیقات و نکته یابی های هوشمندانه، هدایت عالمانه و نظارت صبورانه شان سپاسگذاری می کنم.

از اساتید فرهیخته و بزرگوار جناب آقای دکتر سید محمد ثقفی نژاد و جناب آقای دکتر محمد رسول گلشنی که مشاورت این رساله را بر عهده گرفتند و در مراحل متعددی مرا مورد راهنمایی قرار دادند، کمال تشکر را دارم.

از اساتید فاضل و گرامی جناب آقای دکتر علیرضا محسنی تبریزی، سرکار خانم دکتر فرح ترکمان و جناب آقای دکتر عباس کاظمی که با قبول داوری این رساله، نکات ارزشمندی را در جهت ارتقاء کیفیت علمی رساله متذکر گردیدند، سپاسگزارم.

از دوستان عزیزم جناب آقای دکتر کرم حبیب پور، جناب آقای دکتر ابوالقاسم حیدرآبادی و جناب آقای دکتر ایرج ابراهیمی که از تعاملات علمیشان بهره برده ام، سپاسگزارم.

و از همسر عزیزم که با تیزهوشی، تدبیر، تحمل محنت و صبر بسیار، از بای بسم اله تا تای تمت، همراهم بود، تقدیر و تشکر می نمایم.

تعهد نامه اصالت پایان نامه دکتری تخصصی

اینجانب محمد میرزایی ملکیان دانش آموخته مقطع دکتری تخصصی به شماره دانشجویی ۸۵۰۸۰۳۳۴۵ در رشته جامعه شناسی که در تاریخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۵ از پایان نامه خود تحت عنوان: رابطه بین نحوه گذران فراغت و هویت اجتماعی جوانان شهر تهران، با کسب نمره ۱۹ (نوزده) و درجه عالی دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم:

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.

۲- این پایان نامه قبلا برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

محمد میرزایی ملکیان

۱۳۹۰/۱۱/۱۲

بسمه تعالی

در تاریخ: ۱۳۹۰/۱۰/۲۵

دانشجوی دکتری آقای محمد میرزایی ملکیان از رساله خود دفاع نموده و با نمره ۱۹ بحروف نوزده و با درجه عالی مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما
دکتر باقر ساروخانی

چکیده

فرآیندهای مدرن، مسائل جدیدتری را در هویت یابی جوانان ایجاد کرده است. در این میان، اوقات فراغت از اهمیت خاصی برخوردار است. در دوران مدرن متأخر، فراغت به یک امر زیبایی شناختی و شکلی از مصرف تبدیل شده است که افراد از طریق آن می توانند به هویت متفاوتی دست یابند. هدف این پژوهش، بررسی رابطه بین اوقات فراغت و هویت اجتماعی جوانان در شهر تهران است. برای متغیر نحوه گذران اوقات فراغت، یک تیپولوژی شش وجهی ارائه شده است. هویت‌های ملی، دینی و مدرن، ابعاد هویت اجتماعی را تشکیل می دهند. دیدگاه آنتونی گیدنز درباره شکل گیری هویت در دوران مدرن، به عنوان چارچوب نظری پژوهش انتخاب شده است. جامعه آماری کلیه جوانان ۱۵-۲۹ ساله شهر تهران می باشد. روش نمونه گیری بصورت خوشه ای و حجم نمونه ۴۰۷ نفر و ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه می باشد.

مهمترین نتیجه توصیف داده ها، نشانگر تفوق مصرف رسانه های الکترونیکی (تلویزیون، اینترنت، ماهواره و...) بر رسانه های چاپی (کتاب، روزنامه، مجله و...) از سوی جوانان در اوقات فراغت است. در این میان، بیشترین زمان صرف اوقات فراغت جوانان، تماشای تلویزیون با میانگین ۸۱/۵ دقیقه در شبانه روز قرار دارد. بنابراین خانه به جایگاه اصلی فراغت تبدیل شده که در آن تماشای تلویزیون (ماهواره ای و ...) صورت اصلی فراغت است. بطور کلی، نتایج تحلیلی پژوهش، حاکی از آن است که، تمایزیابی از طریق گزینش مکان و زمان خاص در اوقات فراغت یکی از راهبردهایی است که جوانان برای متفاوت شدن آن را بر می گزینند و از این طریق در صدد چانه زنی برای ارائه هویتی متفاوت هستند. جوانان شهر تهران در اوقات فراغت خود با تجربیات جدید مواجه می شوند و به تدریج هویت خویش را در مسیر تغییرات زندگی بازتعریف می کنند. الگوهای سنتی فراغت همچون فراغت مذهبی، موجب انسجام و یکپارچگی هویت اجتماعی جوانان می گردد. در حالی که، جوانان دارای الگوهای مدرن فراغت همچون مصرف ماهواره و اینترنت، بیشتر دچار بحران هویت گردیده اند.

بنابراین نتایج این پژوهش، پیوندهایی را میان انواع الگوهای فراغت و اشکال خاصی از هویت جوانان نمایان کرده است. این یافته ها با چارچوب نظری پژوهش، یعنی نظریه گیدنز در مورد اینکه در مدرنیته اخیر، ویژگیهای اکتسابی هستند که هویت‌های افراد را می سازند، همخوانی دارد. بنابراین جوانان، هویت اجتماعی خویش را به طور مداوم و روزمره، به طرق مختلف، بویژه از طریق نحوه گذران فراغت، ایجاد می کنند و در فعالیت خویش، به طرز بازتابی مورد حفاظت و پشتیبانی قرار می دهند.

واژگان کلیدی:

هویت اجتماعی، هویت بنیادین، هویت ترکیبی، هویت ملی، هویت مدرن، هویت دینی، اوقات فراغت، فراغت مجازی، فراغت فرهنگی، فراغت عامیانه، فراغت ورزشی، فراغت مذهبی.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات تحقیق

- ۱-۱- مقدمه ۲
- ۱-۲- بیان مسأله ۵
- ۱-۳- اهمیت و ضرورت پژوهش ۸
- ۱-۴- اهداف پژوهش ۱۰
- ۱-۵- سوالات پژوهش ۱۰
- ۱-۶- تعریف مفاهیم اصلی پژوهش ۱۱

فصل دوم: مروری بر مبانی نظری و مطالعات پیشین

- ۲-۱- درآمد ۱۵
- ۲-۲- پیشینه تجربی پژوهش ۱۵
- ۱-۲-۱- تحقیقات خارجی ۱۵
- ۲-۲-۲- تحقیقات داخلی ۲۰
- ۲-۳- مبانی نظری هویت ۲۸
- ۲-۳-۱- مفهوم شناسی هویت: ۲۸
- ۲-۳-۲- مفهوم هویت در بستر تحول تاریخی ۳۰
- ۲-۳-۲-۱- هویت دوره ماقبل مدرن ۳۰
- ۲-۳-۲-۲- هویت دوره مدرن ۳۰
- ۲-۳-۲-۳- هویت دوره پست مدرن ۳۰

- ۳۲ ..... بررسی منابع هویت ایرانی ۲-۳-۳
- ۳۳ ..... هویت دینی ۲-۳-۳-۱
- ۳۶ ..... هویت ملی ۲-۳-۳-۲
- ۳۷ ..... هویت مدرن ۲-۳-۳-۳
- ۴۳ ..... دیدگاه‌های نظری در مورد هویت ۲-۲-۵
- ۴۵ ..... رویکردهای ذات‌گرا ۲-۲-۵-۱
- ۴۵ ..... رویکردهای برساخت‌گرایی اجتماعی ۲-۲-۵-۲
- ۴۶ ..... دیدگاه کنش متقابل نمادی ۲-۲-۵-۲-۱
- ۴۸ ..... تعامل‌گرایان ساختی ۲-۲-۵-۲-۱-۱
- ۴۹ ..... تعامل‌گرایان فرایندی ۲-۲-۵-۲-۱-۲
- ۵۰ ..... دیدگاه‌های معاصر در مکتب کنش متقابل نمادی ۲-۲-۵-۲-۲
- ۵۱ ..... نظریه شلدون استرایکر ۲-۲-۵-۲-۲-۱
- ۵۲ ..... نظریه مک‌کال و سیمونز ۲-۲-۵-۲-۲-۲
- ۵۳ ..... تئوری نظام کنترل فرایند هویت برک ۲-۲-۵-۲-۲-۳
- ۵۴ ..... نظریه هویت اجتماعی هنری تاجفل ۲-۲-۵-۲-۲-۴
- ۵۷ ..... رویکرد دیالکتیکی ریچارد جنکینز ۲-۲-۵-۲-۲-۵
- ۶۰ ..... رویکرد پیتر ام. هال ۲-۲-۵-۲-۲-۶
- ۶۱ ..... نظریه وان دایجک ۲-۲-۵-۲-۲-۷
- ۶۲ ..... نظریه مناسبت مندی اجتماعی ۲-۲-۵-۲-۲-۸
- ۶۴ ..... نظریه هویت جودیت باتلر ۲-۲-۵-۲-۲-۹
- ۶۶ ..... نظریه مانوئل کاستلز: هویت در جامعه‌ی شبکه‌ای ۲-۲-۵-۲-۲-۱۰

- ۶۹..... ۲-۳-۵-۳- رویکردهای جدید
- ۷۰..... ۲-۲-۵-۳-۱- هویت اجتماعی از دیدگاه آنتونی گیدنز
- ۷۲..... ۲-۲-۵-۳-۲- رهیافت گفتمانی
- ۷۴..... ۲-۲-۵-۳-۳- رویکرد پسامدرنیستی فوکو
- ۷۵..... ۲-۲-۵-۳-۴- رویکرد پساساختارگرایی دریدا
- ۷۵..... ۲-۲-۵-۳-۵- رویکرد پسامارکسیستی هال
- ۷۹..... ۲-۲-۵-۳-۶- رویکرد پسامارکسیستی لاکلاو و موفه
- ۷۹..... ۲-۲-۵-۳-۷- رویکرد نئومارکسیستی بودریلار
- ۸۰..... ۲-۲-۵-۳-۸- رویکرد روانکاوانه لاکان
- ۸۰..... ۲-۲-۵-۳-۹- نظریه نمادینه سازی هویت کوهن
- ۸۱..... ۲-۴- مبانی نظری فراغت
- ۸۱..... ۲-۴-۱- تاریخچه فراغت در جهان
- ۸۵..... ۲-۴-۲- تاریخچه فراغت در ایران
- ۸۸..... ۲-۴-۳- تعاریف فراغت
- ۹۱..... ۲-۴-۴- اهمیت و ابعاد فراغت
- ۹۳..... ۲-۴-۵- سطوح فراغت
- ۹۴..... ۲-۴-۶- نظریه های فراغت
- ۹۶..... ۲-۴-۶-۱- رویکرد نظامهای اجتماعی
- ۱۰۰..... ۲-۴-۶-۲- رویکرد کنش متقابل نمادین
- ۱۰۲..... ۲-۴-۶-۳- رویکرد مارکسیستی
- ۱۰۳..... ۲-۴-۶-۴- مکتب فرانکفورت

- ۱۰۶.....۲-۴-۶-۵- رویکرد مطالعات فرهنگی
- ۱۱۰.....۲-۴-۶-۶- رویکرد فمینیستی
- ۱۱۳.....۲-۴-۶-۷- نظریه نمادین فراغت
- ۱۱۴.....۲-۴-۶-۸- دیدگاه نوربرت الیاس و اریک دانینگ
- ۱۱۷.....۲-۴-۶-۹- دیدگاه بورديو
- ۱۲۰.....۲-۴-۶-۱۰- دیدگاه فدرستون
- ۱۲۰.....۲-۴-۶-۱۱- رویکرد کریس روجک
- ۱۲۳.....۲-۵- چارچوب نظری تحقیق:
- ۱۲۷.....۲-۶- متغیرهای مورد بررسی در قالب مدل مفهومی:
- ۱۲۹.....۲-۷- فرضیه های تحقیق

فصل سوم: روش شناسی

- ۱۳۱.....۳-۱- درآمد
- ۱۳۱.....۳-۲- روش شناسی تحقیق
- ۱۳۱.....۳-۳- نوع مطالعه
- ۱۳۲.....۳-۴- روش و ابزار گردآوری داده‌ها
- ۱۳۲.....۳-۵- واحد و سطح تحلیل
- ۱۳۲.....۳-۶- جامعه آماری مورد مطالعه
- ۱۳۵.....۳-۷- نمونه آماری
- ۱۳۵.....۳-۸- روش نمونه گیری
- ۱۳۷.....۳-۹- روش جمع آوری داده ها
- ۱۳۷.....۳-۱۰- تعریف مفهومی و عملیاتی متغیرها

- ۱۴۵..... ۳-۱۱- تعریف مفهومی و عملیاتی متغیرهای زمینه های
- ۱۴۶..... ۳-۱۲- مقیاس سازی و تهیه پرسشنامه
- ۱۴۷..... ۳-۱۳- آزمون مقدماتی
- ۱۴۷..... ۳-۱۴- روایی و پایایی پرسشنامه
- ۱۴۷..... ۳-۱۴-۱- پایایی پرسشنامه
- ۱۴۹..... ۳-۱۴-۲- روایی پرسشنامه
- ۱۵۵..... ۳-۱۵- روش اجرا
- ۱۵۵..... ۳-۱۶- کدگذاری و استخراج داده ها
- ۱۵۵..... ۳-۱۷- روش تجزیه و تحلیل داده ها

فصل چهارم: یافته های تحقیق

- ۱۵۹..... ۴-۱- درآمد
- ۱۵۹..... ۴-۲- یافته های توصیفی
- ۲۰۳..... ۴-۳- آزمون فرضیات
- ۲۱۲..... ۴-۴- رگرسیون چندگانه
- ۲۱۶..... ۴-۵- تحلیل مسیر

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات

- ۲۲۱..... ۵-۱- درآمد
- ۲۲۲..... ۵-۲- خلاصه و نتیجه گیری
- ۲۲۲..... ۵-۲-۱- دستاوردهای تجربی پژوهش
- ۲۲۲..... ۵-۲-۱-۱- خلاصه نتایج توصیفی
- ۲۳۵..... ۵-۲-۱-۲- نتایج تحلیلی و تبیینی

۲۳۹.....	۵-۲-۲- دستاوردهای نظری پژوهش
۲۵۱.....	۵-۳- محدودیت های پژوهش
۲۵۲.....	۵-۴- پیشنهادات و راهکارها
۲۵۴.....	منابع و مآخذ
۲۶۱.....	ضمائم

فهرست جداول

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱۳۳.....	جدول شماره ۱-۳-جامعه آماری اولیه .....
۱۳۴.....	جدول شماره ۲-۳- تقسیم بندی مناطق شهر تهران بر حسب توسعه.....
۱۳۴.....	جدول شماره ۳-۳- جامعه آماری در مناطق نمونه.....
۱۳۶.....	جدول شماره ۴-۳- نمونه آماری به تفکیک منطقه و ناحیه شهرداری تهران.....
۱۳۸.....	جدول شماره ۵-۳- شاخص های متغیر هویت اجتماعی .....
۱۳۹.....	جدول شماره ۶-۳- ابعاد و شاخصهای هویت دینی .....
۱۴۲.....	جدول شماره ۷-۳- ابعاد و شاخصهای هویت ملی .....
۱۴۳.....	جدول شماره ۸-۳- ابعاد و شاخصهای هویت مدرن .....
۱۴۶.....	جدول شماره ۹-۳- شاخص های متغیر طبقه اجتماعی .....
۱۴۸.....	جدول شماره ۱۰-۳- ضرایب پایایی پرسشنامه مربوط به هویت اجتماعی.....
۱۵۰.....	جدول شماره ۱۱-۳- ضرایب آزمون KMO و Bartlette.....
۱۵۲.....	جدول شماره ۱۲-۳- تحلیل عاملی گویه های گذران فراغت.....
۱۶۰.....	جدول شماره ۱-۴- توزیع پاسخگویان بر حسب جنسیت و وضعیت تاهل .....
۱۶۱.....	جدول شماره ۲-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس گروههای سنی .....
۱۶۲.....	جدول شماره ۳-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس میزان تحصیلات .....
۱۶۳.....	جدول شماره ۴-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس وضعیت فعالیت .....

- جدول شماره ۵-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس منطقه محل سکونت ۱۶۴
- جدول شماره ۶-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس طبقه اجتماعی ۱۶۴
- جدول شماره ۷-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس میزان اوقات فراغت در شبانه روز ۱۶۵
- جدول شماره ۸-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس میزان مطالعه روزنامه، مجله و کتابهای غیردرسی در طول شبانه روز ۱۶۸
- جدول شماره ۹-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان براساس میزان شرکت در کلاسهای مختلف(زبان، کامپیوتر)در طول شبانه روز ۱۶۹
- جدول شماره ۱۰-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان براساس میزان پرداختن به فعالیتهای هنری در طول شبانه روز ۱۶۹
- جدول شماره ۱۱-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان براساس میزان مصرف تلویزیون در طول شبانه روز ۱۷۱
- جدول شماره ۱۲-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان براساس میزان مصرف رادیو در طول شبانه روز ۱۷۱
- جدول شماره ۱۳-۴- توزیع پاسخگویان براساس میزان مطالعه روزنامه های ورزشی و ورزش در منزل در طول شبانه روز ۱۷۳
- جدول شماره ۱۴-۴- توزیع پاسخگویان براساس میزان مصرف موسیقی، استفاده از ویدئو(سی دی) و هم صحبتی با اعضای خانواده و دوستان ۱۷۵
- جدول شماره ۱۵-۴- توزیع پاسخگویان براساس میزان گردش در پارک، دراز کشیدن و استراحت کردن و قدم زدن در خیابان و ایستادن سر کوچه ۱۷۶
- جدول شماره ۱۶-۴- توزیع پاسخگویان براساس میزان خواندن قرآن و گوش دادن به موسیقی مذهبی ۱۷۷
- جدول شماره ۱۷-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس میزان پرداختن به فعالیتهای مختلف فراغتی ۱۷۷
- جدول شماره ۱۸-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس دسترسی به اینترنت ۱۸۰
- جدول شماره ۱۹-۴- توزیع پاسخگویان به تفکیک سابقه دسترسی به اینترنت ۱۸۱
- جدول شماره ۲۰-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس میزان استفاده از اینترنت در شبانه روز ۱۸۱

- جدول شماره ۲۱-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس نحوه دسترسی به ماهواره ۱۸۳
- جدول شماره ۲۲-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس میزان استفاده از ماهواره ۱۸۳
- جدول شماره ۲۳-۴- توزیع پاسخگویان به تفکیک سابقه دسترسی به ماهواره ۱۸۴
- جدول شماره ۲۴-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس الگوهای گذران فراغت ۱۸۵
- جدول شماره ۲۵-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد زبانی هویت ملی ۱۸۶
- جدول شماره ۲۶-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد تاریخی هویت ملی ۱۸۶
- جدول شماره ۲۷-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد سرزمینی هویت ملی ۱۸۷
- جدول شماره ۲۸-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد دینی هویت ملی ۱۸۷
- جدول شماره ۲۹-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد فرهنگی هویت ملی ۱۸۸
- جدول شماره ۳۰-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد اجتماعی هویت ملی ۱۸۸
- جدول شماره ۳۱-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس سطح کلی هویت ملی ۱۸۹
- جدول شماره ۳۲-۴- آماره های توصیفی مقیاس هویت ملی و شاخص های آن ۱۸۹
- جدول شماره ۳۳-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد کثرت گرایی هویت مدرن ۱۹۰
- جدول شماره ۳۴-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد نگرش انتقادی هویت مدرن ۱۹۱
- جدول شماره ۳۵-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد عرفی شدن هویت مدرن ۱۹۱
- جدول شماره ۳۶-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد مدگرایی هویت مدرن ۱۹۲
- جدول شماره ۳۷-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد نظم و قانون گرایی هویت مدرن ۱۹۲
- جدول شماره ۳۸-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد آینده نگری هویت مدرن ۱۹۳
- جدول شماره ۳۹-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد عقلانیت هویت مدرن ۱۹۴
- جدول شماره ۴۰-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد رویکرد علمی هویت مدرن ۱۹۴
- جدول شماره ۴۱-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد نفی تقدیر گرایی هویت مدرن ۱۹۵

- جدول شماره ۴-۴۲- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد فردگرایی هویت مدرن ۱۹۶
- جدول شماره ۴-۴۳- توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس سطح کلی هویت مدرن ۱۹۷
- جدول شماره ۴-۴۴- آماره های مقیاس هویت مدرن و شاخص های آن ۱۹۷
- جدول شماره ۴-۴۵- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد احساسی هویت دینی ۱۹۸
- جدول شماره ۴-۴۶- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد اعتقادی هویت دینی ۲۰۰
- جدول شماره ۴-۴۷- توزیع پاسخگویان بر اساس شاخصهای بعد عملی هویت دینی ۲۰۱
- جدول شماره ۴-۴۸- توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس سطح کلی هویت دینی ۲۰۲
- جدول شماره ۴-۴۹- آماره های توصیفی مقیاس هویت دینی و شاخص های آن ۲۰۲
- جدول شماره ۴-۵۰- توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس هویت اجتماعی ۲۰۳
- جدول شماره ۴-۵۱- جدول توافقی و ضریب همبستگی بین فراغت مجازی و هویت اجتماعی ۲۰۳
- جدول شماره ۴-۵۲- جدول توافقی و ضریب همبستگی بین فراغت ماهواره محور و هویت اجتماعی ۲۰۷
- جدول شماره ۴-۵۳- جدول توافقی و ضریب همبستگی بین فراغت فرهنگی و هویت اجتماعی ۲۰۷
- جدول شماره ۴-۵۴- جدول توافقی و ضریب همبستگی بین فراغت مذهبی و هویت اجتماعی ۲۰۸
- جدول شماره ۴-۵۵- جدول توافقی و ضریب همبستگی بین فراغت ورزشی و هویت اجتماعی ۲۰۹
- جدول شماره ۴-۵۶- جدول توافقی و ضریب همبستگی بین فراغت عامیانه و هویت اجتماعی ۲۱۰
- جدول شماره ۴-۵۷- جدول توافقی و آماره کی دو بین جنسیت و هویت اجتماعی ۲۱۱
- جدول شماره ۴-۵۸- جدول توافقی و ضریب همبستگی بین سن و هویت اجتماعی ۲۱۱
- جدول شماره ۴-۵۹- جدول توافقی و ضریب همبستگی بین طبقه اجتماعی و هویت اجتماعی ۲۱۲
- جدول شماره ۴-۶۰- متغیرهای وارد شده در تحلیل رگرسیون هویت اجتماعی ۲۱۳
- جدول شماره ۴-۶۱- خلاصه مدل تحلیل رگرسیونی هویت ملی ۲۱۳
- جدول شماره ۴-۶۲- تحلیل واریانس رگرسیون (ANOVA) ۲۱۴

جدول شماره ۴-۶۳- ضرایب رگرسیونی متغیرهای مستقل با متغیر وابسته هویت اجتماعی جوانان
۲۱۴.....

جدول شماره ۴-۶۴- مجموع اثرات مستقیم و غیر مستقیم متغیرهای مستقل بر متغیر هویت اجتماعی
۲۱۷.....

جدول شماره ۴-۶۵- نوع، میزان و مسیر تأثیر متغیرهای مستقل بر متغیر وابسته هویت اجتماعی
۲۱۸.....

فهرست نمودارها

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱۵۱.....	نمودار ۱-۳- نمودار سنگریزه ای کاتل برای گذران اوقات فراغت.....
۱۶۰.....	نمودار ۱-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس جنسیت.....
۱۶۱.....	نمودار ۲-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس تاهل.....
۱۶۲.....	نمودار ۳-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس گروه سنی.....
۱۶۳.....	نمودار ۴-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس سطح تحصیلات.....
۱۶۵.....	نمودار ۵-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس میزان اوقات فراغت در شبانه روز بر حسب دقیقه.....
۱۸۰.....	نمودار ۶-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس نحوه دسترسی به اینترنت.....
۱۸۳.....	نمودار ۷-۴- توزیع پاسخگویان بر اساس نحوه دسترسی به ماهواره.....
۲۱۵.....	نمودار ۸-۴- توزیع فراوانی خطاها و توزیع نرمال.....

فهرست شکل ها

صفحه

عنوان

شکل ۱-۳ - مدل نظری تحقیق ۱۲۸

شکل ۱-۴ - مدل تجربی تحقیق ۲۱۸